

แนวทางการแก้ไขปัญหาการวิจัยนาฏศิลป์: ระบบความคิด และการใช้ภาษา¹

THE SOLUTIONS OF DANCE RESEARCH PROBLEM: THE THINKING PROCESS AND LANGUAGE USE

พัชรินทร์ สันติอัครวรรณ/PHATCHARIN SUNTIATCHAWAN

ภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

DEPARTMENT OF DANCE, FACULTY OF FINE AND APPLIED ARTS, CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่อง “แนวทางการแก้ไขปัญหาการวิจัยนาฏศิลป์: ระบบความคิดและการใช้ภาษา” เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง “การวิจัยนาฏศิลป์: ปัญหาจากกระบวนการวิจัยและแนวทางแก้ไข” มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นจากกระบวนการวิจัยทางด้านนาฏศิลป์ในงานวิจัยทางด้านนาฏศิลป์ไทยในระดับอุดมศึกษา และเพื่อเสนอแนะแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหามาตรฐานวิชาการด้านนาฏศิลป์ วิจัยดำเนินการวิจัยหลักใช้วิธีการค้นคว้าหลักการวิจัยทางด้านมนุษยศาสตร์ การสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยทางด้านนาฏศิลป์ไทยจาก 5 สถาบัน ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา และมหาวิทยาลัยรามคำแหง รวมทั้งการวิเคราะห์งานวิจัยระดับปริญญาตรีรวมทั้งสิ้น 100 ฉบับ

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาด้านระบบความคิดและการใช้ภาษาของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นปัญหาสำคัญอันดับแรก โดยแบ่งประเด็นปัญหาออกเป็น 8 ลักษณะ ได้แก่ 1. ความรอบรู้และใฝ่รู้ของผู้วิจัย 2. ความสามารถในการเชื่อมโยงข้อมูลเข้าด้วยกัน 3. ความไม่สม่ำเสมอของการใช้ภาษา 4. การใช้ภาษาพูดในการวิจัย 5. การลำดับข้อมูลไม่ต่อเนื่องวาทะและซ้ำซ้อน 6. ข้อจำกัดด้านคลังคำของผู้วิจัย 7. ความละเอียดในการอธิบายความไม่เพียงพอ และ 8. ข้อบกพร่องในการสะกดคำ ซึ่งผู้วิจัยได้เสนอแนะวิธีแก้ไขให้มีการปรับปรุงพื้นฐานการใช้ภาษา มีการกระตุ้นให้เสริมทักษะด้านการจัดระบบความคิดโดยอาจารย์ผู้สอน รวมทั้งเสริมประสบการณ์ในการค้นคว้างานวิจัยของผู้อื่นและตรวจทานงานวิจัยของตนเองให้ได้ระดับมาตรฐานวิชาการ

คำสำคัญ: งานวิจัยนาฏศิลป์ไทย/ปัญหาการวิจัย/งานวิจัยทางศิลปะ

Abstract

The research paper on “The solutions of dance problem: the thinking Process and language Use” is a part of the objectives of this research project on “Dance Research: research process problems and solutions” are to analyze the problems originated from the process of dance research in tertiary-level Thai dance and to propose preventive measures and academic solutions to these problems. The principal research methods employed were the research methods in humanities which consist of the interviewing of instructors in subjects relating to Thai Dance research in five tertiary institutions, namely, Chulalongkorn University, Srinakharinwirot University, Bundit Pattanasilp Institute, Bansomdej Chaopraya Rajabhat

1 งานวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนยุทธศาสตร์ด้านการวิจัย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประจำปีงบประมาณ 2560

University and Ramkhamhaeng University, and the analyzing of a total of 100 undergraduate dance research works.

The research findings revealed that the most important problem in Thai dance research involves the thinking process and language use of the undergraduate students who conducted the researches. This problem with researchers can be divided into eight aspects: 1) the limited scope of knowledge and inquisitiveness; 2) ineptitude to integrate available data; 3) language irregularity; 4) the use of speaking language in the conducting of research; 5) incoherent, meandering and repetitive presentation of data; 6) limited vocabularies; 7) insufficient descriptive details; and 8) spelling errors. The solutions recommended by the researcher include improving students' fundamental language use skills, promoting students' systematic thinking skills by instructors and promoting students' research experiences by having them study the works of other researchers more extensively and review their own research to ensure that it meets the acceptable academic standard.

Keywords: Thai dance research / Research problem / Research in Art

บทนำ

การวิจัยมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบการศึกษาของประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับอุดมศึกษา โดยมีการจัดการเรียนการสอนด้านการวิจัยลงในหลักสูตรการศึกษาแทบทุกแขนง ในสาขาวิชามนุษยศาสตร์ด้านนาฏศิลป์ไทยก็เช่นกัน ตั้งแต่ระดับปริญญาตรีไปจนถึงระดับบัณฑิตศึกษามีการใช้รายวิชาวิจัยเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีความสามารถในเชิงวิชาการที่นอกเหนือไปจากความสามารถเชิงทักษะซึ่งถือเป็นธรรมชาติของศาสตร์ทางด้านนาฏศิลป์

เมื่อนิสิตนักศึกษาต้องศึกษาในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยทางด้านนาฏศิลป์ ย่อมต้องผ่านกระบวนการวิจัยเพื่อเรียบเรียงงานวิจัยให้สมบูรณ์ ซึ่งผู้วิจัยมักประสบปัญหาต่างๆ ในระหว่างผ่านกระบวนการวิจัย เป็นต้นว่า การเลือกประเด็นในการวิจัย การค้นคว้าหาข้อมูลทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ การลักลอกทางวิชาการและวรรณกรรม ความน่าเชื่อถือของงานวิจัย จริยธรรมในการทำงานวิจัย การบริหารจัดการระบบวิจัย รวมไปถึงการเผยแพร่งานวิจัย ฯลฯ ซึ่งปัญหาเหล่านี้กลายเป็นปัญหาที่ประสบเป็นเวลายาวนาน และยังไม่ได้มีการหยิบยกมาจัดทำงานวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหา ทำให้งานวิจัยทางด้านนาฏศิลป์บางฉบับขาดความน่าเชื่อถือและไม่ตรงตามรูปแบบของการวิจัย ดังนั้นการจัดทำงานวิจัยเรื่อง “การวิจัยนาฏศิลป์: ปัญหาจากกระบวนการวิจัยและแนวทางแก้ไข” จึงเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยวิเคราะห์ปัญหาจากกระบวนการวิจัยทางด้าน

นาฏศิลป์ รวมทั้งแสวงหาแนวทางการป้องกันและแก้ไขให้ออกมาเป็นรูปธรรม ซึ่งจะเป็นการช่วยให้คณาจารย์ผู้สอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยทางด้านนาฏศิลป์ได้นำไปใช้เพื่อพัฒนาการสอนและพัฒนาผู้วิจัยรุ่นใหม่ ในขณะเดียวกัน ผู้วิจัยที่เป็นนิสิตนักศึกษาในระดับปริญญาตรีสามารถนำผลการวิจัยนี้ไปป้องกันและแก้ไขปัญหของการวิจัยทางด้านนาฏศิลป์ อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของงานวิจัยทางด้านนาฏศิลป์ให้เป็นที่ยอมรับเทียบเท่าสาขาวิชาอื่นได้

“ระบบความคิดเป็นจุดอ่อนที่สำคัญ บางทีนิสิตนักศึกษามีกระบวนการความคิดไม่ชัดเจน บางคนมีความตั้งใจในการทำ เมื่อพูดแล้วแสดงถึงการมีระบบความคิดที่ดีออกมา แต่ระบบความคิดของบางคนไม่ใช่ บางคนอาศัยเพื่อนมาก พอต้องเผชิญหน้าทำงานวิจัยด้วยตนเอง ระบบความคิดไม่มา บางอย่างนิสิตไม่เข้าใจว่าสิ่งไหนเป็นนาฏกรรมหรือไม่เป็นนาฏกรรม และกระทบกับการตั้งหัวข้อในการวิจัย เรื่องการใช้ภาษาก็เช่นกัน นิสิตนักศึกษางานส่วนคิดไม่เป็นและสื่อสารไม่เป็นด้วย” (สุรพล วิรุฬห์รักษ์, 2560: สัมภาษณ์)

จากการวิเคราะห์ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาด้านระบบความคิดและการใช้ภาษาเป็นปัญหาสำคัญที่พบมากเป็นอันดับหนึ่งในสถาบันการศึกษาที่มีการเรียนการสอนนาฏศิลป์ไทยในระดับปริญญาตรี ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึง

เป็นที่มาของบทความวิจัยเรื่อง “แนวทางการแก้ไขปัญห การวิจัยนาฏศิลป์: ระบบความคิดและการใช้ภาษา” เพื่อ วิเคราะห์สาเหตุและสภาพการณ์ของปัญหาในเชิงลึก รวมทั้งแสวงหาแนวทางป้องกันและแก้ไขที่เป็นประโยชน์อย่าง เป็นรูปธรรมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นจากกระบวนการ วิจัยทางด้านนาฏศิลป์ในงานวิจัยทางด้านนาฏศิลป์ไทย ในระดับอุดมศึกษา
2. เพื่อเสนอแนะแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญห ในเชิงวิชาการด้านนาฏศิลป์

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ผู้วิจัยเลือกใช้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจากสถาบัน การศึกษาที่มีการเปิดสอนรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยทาง ด้านนาฏศิลป์ไทยในระดับปริญญาตรี จำนวน 5 สถาบัน ได้แก่

- 1) ภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 2) สาขาวิชาศิลปะการแสดง วิชาเอกนาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- 3) สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม
- 4) สาขาวิชานาฏศิลป์ คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
- 5) สาขาวิชานาฏกรรมไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

โดยผู้วิจัยเลือกเก็บข้อมูลจากงานวิจัยโดยวิธีสุ่ม ตัวอย่างงานวิจัยจาก 5 สถาบัน รวมทั้งสิ้น 100 ฉบับ โดย เป็นการเก็บข้อมูลแบบสุ่มตัวอย่างโดยมีความประสงค์จะ ต้องการเก็บข้อมูลปัญหาของการวิจัยทางด้านนาฏศิลป์ ไทยในภาพรวม เพื่อนำมาประกอบกับข้อมูลจากการ สัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนวิจัยจากทั้ง 5 สถาบัน และวิเคราะห์ เฉพาะประเด็นปัญหาเพื่อแสวงหาแนวทางการแก้ไขต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

- 1) ตั้งหัวข้อการวิจัย และกำหนดโครงสร้างของ งานวิจัย

2) เลือกกลุ่มตัวอย่างการวิจัย โดยพิจารณาจาก รายวิชาวิจัยของหลักสูตรในระดับปริญญาตรีแต่ละสถาบัน แล้วเลือกกลุ่มมหาวิทยาลัยแต่ละกลุ่ม โดยระบุไว้ในขอบเขต การวิจัย

3) ออกแบบชุดคำถามสัมภาษณ์ จากนั้นดำเนินการ สัมภาษณ์คณาจารย์ผู้สอนรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการ วิจัยจาก 5 สถาบัน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลปัญหาที่เกิดขึ้นใน กระบวนการวิจัยทางด้านนาฏศิลป์

4) พิจารณางานวิจัยทางด้านนาฏศิลป์ของนิสิต/ นักศึกษาแต่ละสถาบัน ด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างงานวิจัย 5 ปีย้อน หลัง (ปีการศึกษา 2555-2559) รวมทั้งสิ้น 100 ฉบับ

5) เรียบเรียงปัญหา จัดหมวดหมู่ แล้ววิเคราะห์ สาเหตุของปัญหา

6) เสนอแนะแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญห

7) สรุปผลการวิจัยเป็นรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

8) เผยแพร่ผลงานวิจัยในรูปแบบบทความวิจัยใน วารสารระดับชาติที่มีผู้ประเมิน

เครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้ออกแบบชุดคำถามสัมภาษณ์คณาจารย์ผู้ สอนรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยทางด้านนาฏศิลป์ไทย ที่มีประสบการณ์ในฐานะผู้สอนแบบบรรยาย รวมทั้งผู้ตรวจ สอบและให้คำแนะนำด้านการวิจัยแก่นิสิตนักศึกษาระดับ ปริญญาตรี โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูล ผู้ให้สัมภาษณ์ ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับรายวิชาวิจัย และส่วน ที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในกระบวนการวิจัยนาฏศิลป์ไทย โดยใช้สัมภาษณ์คณาจารย์รวมทั้งสิ้น 7 คน จาก 5 สถาบัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้จำแนกและแสดงตัวอย่างปัญหาด้าน ระบบความคิดและการใช้ภาษาเป็นปัญหาสำคัญของนิสิต นักศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขานาฏศิลป์ไทยไว้ 8 ประการ รวมทั้งได้มีการยกตัวอย่างสถานการณ์เพื่อแสดง ข้อบกพร่องให้มีความชัดเจนขึ้น โดยแต่ละตัวอย่างเป็นการ สร้างข้อความขึ้นมาใหม่โดยผู้วิจัยเอง เพื่อป้องกันปัญหาการ ละเมิดงานวิจัยของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาในงานวิจัย ดังนี้

1. ความรอบรู้และใฝ่รู้ของผู้วิจัย

- 1) ความรอบรู้และใฝ่รู้ทางภาษา

ความสามารถทางการใช้ภาษาเป็นพื้นฐาน ที่สำคัญสำหรับงานวิจัยทุกสาขา เนื่องจากงานวิจัยจำเป็น

จะต้องมีการเรียบเรียงที่เป็นระบบขั้นตอน มีการแสดงสาเหตุที่มาที่ไปและการวิเคราะห์รวมทั้งสรุปผลการวิจัยให้มีความชัดเจนตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ภาษาจึงเป็นเครื่องมือในการสื่อสารองค์ความรู้ที่ค้นพบให้สาธารณชนได้รับทราบ ซึ่งนิสิตนักศึกษาที่มีความรอบรู้ทางภาษาน้อย ด้วยสาเหตุที่ระบบการศึกษามีได้มุ่งเน้นการฝึกเขียน รวมทั้งความใฝ่รู้ที่มีอยู่น้อย ย่อมทำให้เกิดปัญหาในการเขียนงานวิจัย เพราะไม่สามารถอธิบายสิ่งที่ตนเองค้นพบลงในงานวิจัยให้ผู้อื่นอ่านแล้วเข้าใจได้ อีกทั้งงานวิจัยนั้นมีโครงสร้างที่ละเอียดหลายขั้นตอน ซึ่งเป็นทักษะขั้นสูงที่ผู้เขียนที่ไม่มีความรอบรู้หรือใฝ่รู้ทางภาษาย่อมต้องพบกับอุปสรรคที่ยากยิ่ง

2) ความรอบรู้และใฝ่รู้ทางนาฏศิลป์

ศาสตร์ทางด้านนาฏศิลป์มิได้มีขีดจำกัดอยู่แต่กระบวนท่าลีลาท่า หากแต่ยังมีที่มา กลวิธีและบริบทต่างๆ ที่เกี่ยวข้องสนับสนุนให้การแสดงประสบผลสำเร็จ ซึ่งต้องอาศัยความรอบรู้และใฝ่รู้จากประสบการณ์ในการอ่านมาก ฟังมาก ดูมาก และทดลองปฏิบัติมาก หากนิสิตนักศึกษาในสาขานาฏศิลป์ไทยเป็นเพียงผู้ปฏิบัติตามที่ครูสอน แต่มิได้เข้าใจถึงสิ่งที่ตนปฏิบัติอย่างแท้จริง เมื่อต้องเขียนงานวิจัยจึงประสบปัญหาเพราะความรู้ที่มีอยู่ไม่เพียงพอที่จะเขียนงานวิจัยได้สำเร็จ และทำให้เกิดความเบื่อหน่ายท้อแท้ในการทำงานวิจัยอย่างที่พบอยู่ในปัจจุบัน

3) ความรอบรู้และใฝ่รู้ทางการวิจัยนาฏศิลป์

นิสิตนักศึกษาสาขานาฏศิลป์ไทยมีความสามารถในการปฏิบัติการแสดงเป็นพื้นฐานสู่ความเป็นศิลปินอาชีพ ซึ่งงานวิจัยเชิงวิชาการอาจไม่ใช่แนวทางที่ถนัด แต่ที่จริงแล้ว นิสิตนักศึกษาที่เรียนรู้การเป็นศิลปินยังต้องเรียนรู้การเป็น “บัณฑิต” (ผู้ทรงความรู้) ด้วย ซึ่งในระบบการเรียนการสอนสาขานาฏศิลป์ไทยกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาต้องมีทักษะความเป็นศิลปินควบคู่ไปกับการเป็นบัณฑิตที่มีภูมิความรู้ที่จะอธิบายหรือถ่ายทอดให้แก่ผู้อื่นได้ ซึ่งปัญหาที่พบบ่อยในด้านนี้คือ ความไม่ใส่ใจที่จะค้นคว้างานวิจัยของผู้อื่นทั้งในสถาบันการศึกษาเดียวกันหรือต่างสถาบัน ทำให้เกิดการตั้งประเด็นวิจัยที่ซ้ำซ้อนหรือตั้งใจให้ซ้ำซ้อนเพื่อให้ง่ายต่อการทำงานวิจัยโดยเจตนา รวมทั้งงานวิจัยมีข้อบกพร่องในจุดที่ไม่ควรเกิดขึ้นหากได้ศึกษาจากงานวิจัยของบุคคลอื่นเป็นกรณีตัวอย่างไว้ก่อนเป็นต้น

4) ความรอบรู้และใฝ่รู้องค์ความรู้รอบตัวที่ทันสมัย

องค์ความรู้รอบตัวที่มีความเกี่ยวข้องกับนาฏศิลป์ไทยมีอยู่เป็นจำนวนมาก อาทิ ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคม ศาสนา วัฒนธรรม การดำรงชีพ สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี สื่อสังคมออนไลน์ ฯลฯ หากนิสิตนักศึกษาไม่ได้ติดตามข่าวสารข้อมูลต่างๆ จะทำให้เป็นผู้มีความรู้รอบตัวน้อย และใช้เพียงข้อมูลเก่าที่ล้าสมัยหรือวิธีการที่เคยทำมาแต่เดิม อาทิ นิสิตนักศึกษาในปัจจุบันคุ้นเคยกับการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อเล่นเกมหรือติดต่อสื่อสารระบบออนไลน์ แต่ขาดความรู้ในการใช้โปรแกรมเพื่อการพิมพ์งานทางการศึกษาและวิจัย ย่อมเป็นปัญหาที่ทำให้งานวิจัยเกิดความล่าช้าและมีข้อบกพร่องต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคที่ใช้อยู่เป็นประจำ เป็นต้น

2. ความสามารถในการเชื่อมโยงข้อมูลเข้าด้วยกัน

1) การค้นคว้าข้อมูลจากหลายแหล่งที่มีความหลากหลายของประเด็นและเนื้อหา

ในบางกรณีที่นิสิตนักศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพื่อประกอบงานวิจัยจากแหล่งข้อมูลหลายแหล่ง ข้อมูลที่ได้รับมาอาจมีหลายประเด็น หรือมีเนื้อหาที่แตกต่างทิศทางการค้นคว้า ดังนั้น จึงเกิดปัญหาในการเลือกใช้เฉพาะข้อมูลเนื้อหาที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์กับงานวิจัยของตนเองเท่านั้น ทำให้งานวิจัยมีเนื้อหาที่สับสน และเป็นที่ยอมรับของข้อมูลที่ไม่ได้รับการกลั่นกรอง อาทิ

“ปัญหาด้านระบบความคิดนี้น่าจะเกิดจากประสบการณ์ของนักศึกษาที่ไม่ค่อยได้ฝึกเขียน ไม่ได้ฝึกการคิดวิเคราะห์ที่มีการเชื่อมโยงข้อมูล นักศึกษาสามารถอธิบายรายละเอียดของสิ่งๆ หนึ่งได้แต่ไม่สามารถเชื่อมโยงได้ ยกตัวอย่างเช่น นักศึกษาสามารถอธิบายลักษณะของแก้วได้ละเอียดแต่ไม่สามารถจะบอกได้ว่าแก้วสามารถนำไปใช้ประโยชน์อะไรได้บ้าง เป็นต้น นักศึกษาส่วนใหญ่จะเอาข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมากองรวมกันโดยที่ไม่ทราบว่าจะข้อมูลนั้นใช้ได้หรือไม่” (กชกร ชิตท้วม, 2560: สัมภาษณ์)

ตัวอย่างปัญหาที่แสดงการไม่เชื่อมโยงของข้อมูลเพื่อประกอบงานวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวกับนาฏยลักษณ์ของการรำโนห์ราบุชาญญ มีผู้ให้สัมภาษณ์ข้อมูลไว้ว่า

“รามโนห์ราบูชาญญ เป็นการร่ายรำของนาง มโนห์ราในละครชาตรีเรื่อง มโนห์รา ซึ่งละครชาตรีนี้ชาวบ้านเชื่อกันว่าไม่นิยมแสดงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับศาสนาเพราะจะเป็นบาป บางทีก็ใช้เรื่องราวจักรๆ วงศ์ๆ มาแสดง บางครั้งก็ใช้ละครชาตรีนี้เพื่อแก้บนด้วย แต่กรรมศิลปการท่าละครเรื่องมโนห์ราขึ้นมาใหม่ในปี พ.ศ. 2498 นางมโนห์รา นางเอกของเรื่องจะร่ายรำโดยสวมปีกหางแสรังเข้าพิธีบูชาญญ ซึ่งมีท่ารำสำคัญในการบินร่อนโฉบเฉี่ยวในปะรำพิธี ทำจิกกองไฟเพื่อแสรังทำท่าจะกระโดดลงในกองไฟ ทำตบอกที่ได้อธิพลจากท่าหุบของชาวมุสลิม ฯลฯ ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นท่ารำที่แสดงความเป็นมนุษย์ปน กิรติที่มีเฉพาะในบทบาทของนางมโนห์ราเท่านั้น”

จะเห็นได้ว่า ข้อมูลที่เกี่ยวกับละครชาตรีนั้น ไม่เกี่ยวข้องกับนาฏยลักษณะของการรามโนห์ราบูชาญญ ซึ่งหากนำข้อมูลทั้งหมดมาบรรจุลงในประเด็นนาฏยลักษณะจะทำให้เนื้อหามีความสับสน อีกทั้งข้อมูลละครชาตรีข้างต้นยังเป็นข้อมูลของละครชาตรีแบบชาวบ้าน ซึ่งมีได้เกี่ยวข้องกับนาฏยลักษณะของท่ารำมโนห์ราบูชาญญในละครชาตรีฉบับกรรมศิลปการแต่อย่างใด

2) การเน้นความสำคัญของงานวิจัย

ความสำคัญของงานวิจัยเป็นประเด็นที่ควรปรากฏอยู่ในส่วนความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาในบทนำของงานวิจัย เนื่องจากเป็นสาเหตุให้ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญและเลือกจัดทำงานวิจัยให้สำเร็จ ในบางครั้งนิสิตนักศึกษาระบุเพียงความเป็นมาโดยอ้างอิงข้อมูลจากเอกสาร สื่อออนไลน์ หรือถ้อยคำสัมภาษณ์ของผู้อื่น แต่ไม่ได้ระบุความสำคัญของสิ่งที่จะเป็นงานวิจัย รวมทั้งมิได้ระบุประเด็นที่จะศึกษา ทำให้ผู้อ่านขาดความเข้าใจว่าผู้วิจัยทำวิจัยเรื่องนี้เพื่อประโยชน์อะไร

3) ความสามารถในการเรียบเรียงข้อมูลที่ชัดเจน/สรุป/ไม่ปะติดปะต่อ

หัวข้อวิทยานาฏยศิลป์ไทยบางเรื่องมีส่วนเกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์หรือเป็นเรื่องเก่าแก่ บางครั้งข้อมูลงานวิจัยสูญหายไปตามตัวบุคคล หรือสถานที่ที่ชำรุดเสื่อมโทรมไปตามกาลเวลา ข้อมูลที่ตกทอดมายังบุคคลรุ่นหลังในบางครั้งพบเพียงหลักฐานภาพถ่ายที่ไม่ปรากฏคำอธิบาย คำบอกเล่าที่สืบทอดกันมาอย่างกระต่อนกระแต่น

หรือวัสดุอุปกรณ์ที่ชำรุดทรุดโทรม นิสิตนักศึกษาบางส่วนประสบปัญหาในการเรียบเรียงข้อมูลเท่าที่หามาได้ โดยมีสาเหตุมาจากการขาดการสังเกต ขาดความชำนาญในการพิจารณา และไม่พยายามสืบค้นจนทราบข้อมูลเพิ่มเติม แล้วรายงานการค้นคว้าลงในงานวิจัยโดยปราศจากการเรียบเรียงอย่างมีวิจารณ์ญาณ งานวิจัยจึงถูกเขียนขึ้นอย่างไม่ปะติดปะต่อ และไม่เกิดมุมมองใหม่อื่นใดนอกจากบันทึกไว้เป็นหลักฐานเท่านั้น

4) การเปรียบเทียบสิ่งที่เปรียบเทียบกันไม่ได้

ปัญหาด้านการเปรียบเทียบสิ่งที่เปรียบเทียบกันไม่ได้เป็นอีกหนึ่งปัญหาที่พบบ่อยในงานวิทยานาฏยศิลป์ไทย ซึ่งเกิดจากความไม่เข้าใจว่า การเปรียบเทียบก่อให้เกิดประโยชน์อะไร หรือความเหมือนและความแตกต่างของสิ่งที่เปรียบเทียบกันนั้นทำให้ผู้วิจัยค้นพบอะไร ในบางครั้งจึงพบการเปรียบเทียบสิ่งที่เป็นคนละประเภทกัน อาทิ เปรียบเทียบท่ารำของเซิ้งกะโป และเซิ้งกระต๊อบ โดยกะโปหรือกะลาเป็นวัชธุระธรรมชาติที่นำมาประกอบลีลาการเซิ้ง ในขณะที่เซิ้งกระต๊อบมีการให้ผู้แสดงสพายกระต๊อบข้าวเหนียวไว้โดยมิได้นำมาใช้ประกอบการร่ายรำ จะเห็นได้ว่า การเปรียบเทียบไม่ได้ก่อให้เกิดการค้นพบประเด็นใดที่ก่อให้เกิดประโยชน์ แต่ผู้วิจัยเข้าใจว่าเป็นการแสดงประเภทเซิ้งเหมือนกันจึงนำอุปกรณ์ในการแสดงมาเปรียบเทียบกันอย่างขาดการพิจารณาอย่างถี่ถ้วน ซึ่งชาย โพธิ์สีตาได้แสดงทรรศนะในเรื่องนี้ไว้ว่า

“การวิจัยแบบสร้างทฤษฎีขึ้นมาจากข้อมูล (Grounded theory research) ถือว่าการเปรียบเทียบเป็นหัวใจสำคัญอย่างหนึ่งของการวิเคราะห์ ข้อเสนอแนะในเรื่องนี้ก็คือ ต้องคิดให้รอบคอบก่อนว่า จะเปรียบเทียบอะไรกับอะไร และเปรียบเทียบเพื่ออะไร อย่าเอาสิ่งที่เปรียบเทียบกันไม่ได้มาเปรียบเทียบ ในกรณีที่เปรียบเทียบความเหมือนและต่างต้องบอกตัวเองให้ได้ก่อนว่า แค่นั้นเรียกว่าต่าง แค่นั้นเรียกว่าเหมือน เพราะบ่อยครั้งความแตกต่างและความเหมือนไม่สามารถจะบอกได้ชัดเจนเนื่องจากมีบางด้านที่อาจจะเหลื่อมซ้อนกันอยู่” (ชาย โพธิ์สีตา, 2554 : 367)

ในบางกรณี การเปรียบเทียบอาจทำให้เกิดอคติในการวิจัยได้เช่นกัน อาทิ การเปรียบเทียบท่ารำชุดเดียวกัน

แต่มีที่มาจากสายตระกูลคนละคณะหรือสำนัก ซึ่งนิสิต นักศึกษามีได้ระบุไว้ว่าการเปรียบเทียบนั้นก่อให้เกิด ประโยชน์ด้านใด เช่น แสวงหาหลักการรำชุดดังกล่าว หรือ มุ่งเน้นให้เห็นลักษณะเฉพาะของแต่ละสายตระกูลที่สืบทอด เป็นต้น

3. ความไม่สม่ำเสมอของการใช้ภาษา

1) ไม่ได้กำหนดคำหลักที่ใช้ในงานวิจัย

งานวิจัยนาฏศิลป์ไทยโดยทั่วไปมีขนาด ยาวไม่ต่ำกว่า 30-50 หน้ากระดาษขึ้นไป การใช้ถ้อยคำทั้ง ภาษาและตัวเลขในงานวิจัยให้มีความสม่ำเสมอตลอดทั้ง ฉบับจึงเป็นเรื่องที่ทำทนายความแม่นยำของผู้วิจัยอย่างยิ่ง ซึ่ง ปัญหาที่พบมากคือ การใช้ภาษาไม่สม่ำเสมอ เช่น คำแทน ตัวผู้เขียนวิจัย มีทั้ง ผู้วิจัย ผู้รายงาน ผู้ศึกษา ใช้คำว่า นาฏศิลป์ นาฏยศิลป์ นาฏกรรม โดยมีได้เป็นชื่อเฉพาะ ฯลฯ หรือ การใช้ตัวเลขที่มีทั้งเลขไทยและเลขอารบิกปะปนกัน ตามส่วนต่างๆ ของงานวิจัย ฯลฯ

2) ความไม่ต่อเนื่องของการลงมือทำวิจัย

ในกรณีที่ช่วงเวลาในการทำงานวิจัยมีความ ยาวนานหลายเดือนหรือเป็นปี นิสิตนักศึกษาอาจทิ้งช่วงใน การทำงานวิจัยแบบไม่ต่อเนื่อง ทำให้หลงลืมว่าเนื้อหาที่ทำ ไปแล้วใช้ถ้อยคำอย่างไร อีกทั้งไม่ได้ตรวจทานงานเขียนเดิม และทำเนื้อหาใหม่ทันที ทำให้ภาษาที่ใช้ในการวิจัยเกิดความ แตกต่างเสมือนมิได้มาจากบุคคลเดียวกันหรือคณะเดียวกัน เป็นผู้เขียน

4. การใช้ภาษาพูดในการวิจัย

ในบางครั้ง นิสิตนักศึกษาใช้ภาษาพูดอยู่เป็น ประจำในงานวิจัยโดยมิได้กลั่นกรอง ซึ่งมีสาเหตุมาจากการ คิดคำ วลี หรือประโยคที่มีความสละสลวยไม่ออก เป็นเหตุ ให้เกิดภาษาพูดในงานวิจัย ซึ่งผู้อ่านอ่านแล้วสัมผัสได้ถึง ความไม่เรียบร้อยของงานวิจัย และทำให้งานวิจัยไม่น่าเชื่อ ถือในระดับมาตรฐานวิชาการ

ตัวอย่างภาษาพูดในงานวิจัยนาฏศิลป์ไทย

“การรำแบบหลายของนางดรสาก็มีไว้เพื่อแสดงความ จงรักภักดีต่อพระสวามี โดยเป็นการรำกริชอบเมรุ เผาศพ ซึ่งจริงๆ แล้ว นางดรสาไม่ได้เต็มใจจะฆ่า ตัวตายตามนัก เพราะมีทำรำชะง่อนหน้าคูกองไฟ คาคเฒาได้ว่า เป็นธรรมเนียมของผู้หญิงชาวที่ต้องทำ ตามจารีตประเพณีเพื่อมิให้ใครนินทาถูกดูแคลน”

5. การลำดับข้อมูลไม่ต่อเนื่อง วกวนและซ้ำซ้อน

1) การเกริ่นนำที่ไม่เกี่ยวข้องหรือห่างไกล

ประเด็นหลัก

ปัญหาด้านการเกริ่นนำหรืออารัมภบทโดย ไม่ได้นำเข้าสู่ประเด็นหลักที่จะกล่าวถึงในช่วงต่อไปเป็น ปัญหาที่พบมากในงานวิจัยนาฏศิลป์ไทยอีกประการหนึ่ง ซึ่งเกิดจากระบบความคิดที่ไม่ได้พยายามหาจุดเชื่อมโยงให้ เนื้อหาวิจัยมีความต่อเนื่องระหว่างแต่ละย่อหน้า และนิยม เกริ่นนำตามกันมาจากการงานวิจัยฉบับที่มีมาแต่ก่อน อาทิ

“นาฏศิลป์ไทยเป็นศิลปะประจำชาติไทยที่มีมาแต่ ครั้งบรรพกาล ปรมาจารย์ทางด้านนาฏศิลป์ช่วย กันสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ไทยไว้เป็นมรดก ตกทอดชั่วรุ่นลูกหลาน สะท้อนภูมิปัญญาที่สืบทอด กันมาอย่างยาวนานหลายชั่วอายุคน โดยเฉพาะ อย่างยิ่ง การแสดงโขน เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ได้ รับการยกย่องว่าเป็นศิลปะชั้นเลิศที่มีพัฒนาการมา อย่างยาวนาน ราชสำนักไทยและกรมศิลปากรเป็น หน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่สืบทอดการแสดงโขนให้ ดำรงอยู่ตราบนิจกาลปัจจุบัน ละครโน เป็นละครที่เคียง คู่ราชสำนักไทยไม่แตกต่างไปจากการแสดงโขน...”

ข้อความข้างต้นสะท้อนถึงการเกริ่นนำที่ไม่ เกี่ยวข้องกับเนื้อหาหลักที่จะกล่าวถึงในงานวิจัย เพราะ เนื้อหาหลักกล่าวถึงละครโน แต่บทเกริ่นนำเป็นการเชิดชู ความสำคัญของการแสดงโขน ซึ่งไม่อาจนำมาเป็นบทเกริ่น นำให้เข้าสู่ละครโนได้ การเกริ่นนำที่ไม่เกี่ยวข้องกับประเด็น หลักสะท้อนระบบความคิดและการเขียนที่ไม่ตรงตาม วัตถุประสงค์ และอาจทำให้เกิดประเด็นอื่นๆ ที่สร้างความ สับสนให้แก่เนื้อหางานวิจัยได้

2) การเขียนข้อมูลแบบไม่เรียงลำดับประเด็น

การเขียนข้อมูลแบบไม่เรียงลำดับประเด็นพบ ได้ทั้งในย่อหน้าเดียวกันและระหว่างย่อหน้า ซึ่งเกิดจากการ ไม่เรียบเรียงระบบความคิดให้เป็นขั้นตอน เมื่อคิดอะไรได้ก็ เขียนวิจัยทันทีโดยไม่จำแนกแยกแยะเป็นประเด็นต่างๆ อย่างชัดเจน ทำให้เนื้อหาในการเขียนวิจัยสับสนวกวนไปมา จนผู้อ่านไม่เข้าใจว่าในแต่ละช่วง ผู้เขียนวิจัยต้องการจะ สื่อสาร “ความ” ในประเด็นใด อาทิ

“พระราม เป็นพระราชาบุตรของท้าวทศรถกับนาง เกาสุริยา อวตารมาจากพระนารายณ์เพื่อปราบ

ยุคเชื้อ โดยมิพระลักษมณ์เป็นอนุชาคู่พระทัย ซึ่งเป็นบุตรของท้าวทศรถที่เกิดแต่นางสมุทรา พระลักษมณ์มีกายสีเหลืองในขณะที่พระรามมีกายสีเขียว ในคราวที่ประลองยกศรมหาโมลี ณ กรุงมิถิลา พระลักษมณ์สามารถยกได้แต่สร้างท่าเหมือนว่าพระองค์ทำไม่ได้เพื่อหลีกทางให้พระรามสามารถยกศรได้และได้อภิเษกกับนางสีดาในที่สุด

พระรามต้องออกผนวชเดินป่าเป็นเวลา 14 ปี เพื่อหลีกทางให้พระพรตครองเมืองแทนตามคำของนางไภยเกศิ มเหสีอีกพระองค์หนึ่งของท้าวทศรถ เป็นเหตุให้ท้าวทศรถตรอมพระทัยและสิ้นพระชนม์ในที่สุด ในการเดินป่าครั้งนี้ นางสีดาและพระลักษมณ์ได้ขอเสด็จตามไปปรนนิบัติพระรามด้วย แต่แล้วนางสีดาถูกทศกัณฐ์ลักพาตัวไป พระรามและพระลักษมณ์จึงได้ออกตามหา และได้พบกับหนุมานซึ่งมาเป็นกำลังสำคัญในการรบกับทศกัณฐ์เพื่อชิงนางสีดาคืน”

ตัวอย่างข้างต้นชี้ให้เห็นถึงความสับสนของระบบความคิดที่มีเจตนาจะกล่าวถึงตัวพระราม โดยเริ่มจากการกล่าวถึงกำเนิดของพระราม แต่ในย่อหน้าที่หนึ่งกลับกล่าววกวนไปยังข้อมูลของพระลักษมณ์ ต่อด้วยสีกายของทั้งพระรามและพระลักษมณ์ และต่อด้วยย่อหน้าที่สองที่กลับมาพูดถึงพระรามและเรื่องราวตัวละครอื่นๆ โดยมีได้มุ่งเน้นบทบาทความสำคัญของพระรามให้ชัดเจน ทำให้เกิดการเล่าเรื่องที่ไม่เป็นระบบ ซึ่งทำให้เนื้อหาในแต่ละย่อหน้าและระหว่างย่อหน้าไม่ได้เชื่อมโยงกันและขาดความเป็นเอกภาพ

3) การขยายความให้ยืดยาวเพื่อเพิ่มเนื้อหา

ความเข้าใจผิดอีกประการหนึ่งของนิสิตนักศึกษาที่เขียนวิทยานิพนธ์ศิลปไทยคือ การพยายามขยายความให้ยืดยาวเพื่อเพิ่มจำนวนเนื้อหาและหน้ากระดาษ ซึ่งเมื่ออ่านโดยพินิจพิเคราะห์จะเห็นได้ว่าใจความหลักมีเพียงหนึ่งหรือสองประโยคเท่านั้น ทำให้ภาษาในงานวิจัยมีความเยิ่นเย้อและไม่ได้ใจความที่แตกต่างกัน อาทิ

“เพลงหน้าพาทย์ตระนิมิตเป็นเพลงหน้าพาทย์ที่ใช้สำหรับตัวโขนในหลากหลายบทบาท เช่น ตัวพระตัวนาง ตัวยักษ์และตัวลิง ตัวโขนแต่ละประเภทล้วนต้องใช้เพลงตระนิมิตในการร่ายรำทำบทบาททั้งสิ้น โดยในช่วงของการแปลงกายหรือแปลงตัว แสดง

อิทธิฤทธิ์หรือปาฏิหาริย์หรือบันดาลสิ่งต่างๆ ให้เกิดขึ้นอย่างน่าพิศวงหรืออัศจรรย์ใจ”

4) การจัดหมวดหมู่หัวข้อหลักและหัวข้อรอง

การจัดหมวดหมู่หัวข้อหลักและหัวข้อรองในงานวิทยานิพนธ์ศิลปไทยมีปัญหาในเรื่องของขอบเขตของหัวข้อหลักกว้างหรือแคบเกินไป หรือไม่สัมพันธ์กับหัวข้อรอง ในบางครั้งยังมีการซ้ำซ้อนระหว่างหัวข้อหลักกับหัวข้อรอง ในงานวิจัยบทเดียวกันอีกด้วย การจัดหมวดหมู่เปรียบเสมือนการสร้างลิ้นชักที่ช่วยให้ระบบความคิดมีการแบ่งประเด็นที่ชัดเจนและมีการจัดวางให้เรียงลำดับอย่างถูกต้อง ซึ่งนิสิตนักศึกษาที่อ่อนประสบการณ์จะมีปัญหาในด้านนี้เป็นจำนวนมาก อาทิ

หัวข้อวิจัย “วิเคราะห์การแสดงโขนสดในท้องถิ่นภาคกลางตอนบน”

โครงสร้างบทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

2.1 ภูมิประเทศและข้อมูลสำคัญของท้องถิ่นภาคกลางตอนบนของประเทศไทย

2.1.1 ภูมิประเทศ

2.1.2 ภูมิอากาศ

2.1.3 ทรัพยากรธรรมชาติ

2.1.4 ประชากรและวิถีชีวิตความเป็นอยู่

2.15 วัฒนธรรมประเพณีและการแสดงท้องถิ่น

2.2 ความหมายและลักษณะของการแสดงโขนในประเทศไทย

2.3 ความหมายและลักษณะของการแสดงโขนสดในประเทศไทย

2.4 ความหมายและลักษณะของการแสดงโขนสดในท้องถิ่นภาคกลางตอนบน

2.4.1 ความหมาย

2.4.2 ลักษณะการแสดงโขนสดในท้องถิ่นภาคกลางตอนบน

2.4.3 การว่าจ้างการแสดงโขนสด

2.4.4 คุณสมบัติของผู้แสดงโขนสด

2.5 วรรณกรรมประกอบการแสดงโขนสด

2.6 เสียงตอบรับของผู้ชมโขนสด...

ความสับสนของการตั้งหมวดหมู่หัวข้อหลักและหัวข้อรองตามตัวอย่างข้างต้นพบปัญหาหลายประการ อาทิ ชื่อหัวข้อ

หลัก 2.1 และหัวข้อรอง 2.1.1 ซ้ำซ้อนกัน, หัวข้อรองบางหัวข้อไม่เกี่ยวข้องกับการแสดงโขนสด อาทิ ภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติ ประชากร ฯลฯ, หัวข้อ 2.4 มีหัวข้อรองที่เกินกว่าขอบเขตความหมายและลักษณะการแสดงโขนสด ในท้องถิ่นภาคกลางตอนบน, ข้อ 2.5 ไม่ได้ระบุหัวข้อรอง และหัวข้อ 2.6 ไม่เกี่ยวข้องกันกับเนื้อหาบทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

6. ข้อจำกัดด้านคลังคำของผู้วิจัย

คลังคำ ในที่นี้ หมายถึง ความสามารถในการคิด และเขียนถ้อยคำหรือประโยคที่มีความหลากหลายซึ่งมีรากฐานมาจากการปลูกฝังด้านการใช้ภาษาที่มีมาแต่วัยเยาว์ ของนิสิตนักศึกษา หากนิสิตนักศึกษามีคลังคำจำนวนน้อย ปัญหาการใช้คำซ้ำในประโยคที่อยู่ใกล้เคียงกันจึงพบได้มาก ในงานวิจัย และทำให้ถ้อยคำของแต่ละประโยคอ่านแล้วไม่ สละสลวย ยกตัวอย่างคำซ้ำในบทกลอนประกอบการแสดง ที่สะท้อนข้อจำกัดด้านคลังคำของผู้เขียน อาทิ

“ดวงตะวันเลื่อนลัดดับขอบฟ้า สุริยามีดมนหม่นแสงเศร้า
เมฆคล้อยบังตะวันไม่เห็นเงา นภาเศร้าด้วยลาลับดับแสงไป”

สังเกตได้ว่า บทกลอนตัวอย่างมีการใช้ทั้ง “คำซ้ำ” และ “ความซ้ำ” อาทิ ใช้คำว่าตะวันและเศร้าซ้ำถึง สองครั้ง โดยมีได้การตั้งใจประพันธ์โดยใช้คำซ้ำ อีกทั้ง ใจความทั้งสี่วรรคหมายความว่า เดียวกันว่า เมื่อแสง ตะวันลับ ท้องฟ้าแลดูมืดและโศกเศร้า ซึ่งการใช้คำซ้ำและความโดยไม่จำเป็น

7. ความละเอียดในการอธิบายความไม่เพียงพอ

1) การระบุขอบเขตการวิจัยไม่ละเอียด

ขอบเขตของการวิจัยเป็นข้อตกลงที่ผู้วิจัย กำหนดว่าจะทำงานวิจัยภายใต้ขอบเขตมากน้อยเพียงไร มีกลุ่มเป้าหมายหรือกลุ่มตัวอย่างกลุ่มใด จัดทำในพื้นที่ใด ในช่วงเวลาใด เพื่อให้คำตอบของงานวิจัยครอบคลุมครบถ้วน ตามขอบเขตที่ระบุไว้ตั้งแต่เสนอโครงร่างวิจัย นิสิตนักศึกษา บางส่วนระบุขอบเขตในการวิจัยไม่ละเอียด ซึ่งผลการวิจัย นั้นน้อยกว่าขอบเขตที่ตั้งไว้ อาทิ

“งานวิจัยเรื่อง ระบุบ้านเมืองที่เกี่ยวข้องกับนกใน ภาคใต้ มีขอบเขตการวิจัยในการศึกษาระบบบ้านเมือง ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับนกในจังหวัดภาคใต้ มีกลุ่ม เป้าหมายสำคัญคือ วิทยาลัยนาฏศิลป์ และช่วงเวลา การวิจัยอยู่ในช่วงปีการศึกษา 2559”

ขอบเขตงานวิจัยข้างต้นมิได้ชี้ให้เห็นว่า จะ ศึกษาบ้านเมืองที่เกี่ยวข้องกับนกชนิดใด ในท้องที่จังหวัดใด บ้าง และศึกษาในสถาบันคือ วิทยาลัยนาฏศิลป์ ซึ่งมีได้บอก ว่าเป็นวิทยาลัยนาฏศิลป์ในจังหวัดใด และช่วงเวลา ครอบคลุมปีการศึกษาทั้งปี ซึ่งแท้จริงแล้ว อาจจัดทำงาน วิจัยในระยะเวลาเพียง 1 ภาคการศึกษาเท่านั้น การกำหนด ขอบเขตงานวิจัยที่ไม่ระบุให้ชัดเจนนี้ จะทำให้ผลการวิจัยไม่ สามารถครอบคลุมข้อมูลตามขอบเขตได้ทั้งหมด เท่ากับว่าผู้ วิจัยศึกษาค้นคว้าไม่ครบถ้วนและอาจมีข้อมูลที่คลาดเคลื่อน หรือเปลี่ยนแปลงไปเมื่อไม่ระบุพื้นที่และระยะเวลาในการทำ วิจัยให้ชัดเจน

2) ขาดการคิดวิเคราะห์ให้ได้มุมมองใหม่

งานวิจัยนาฏศิลป์ไทยเป็นจำนวนไม่น้อย ที่ไม่สามารถวิเคราะห์หรือค้นพบมุมมองใหม่ที่แตกต่างไป จากงานวิจัยที่มีอยู่เดิม ในบางกรณีอาจจัดอยู่ในหมวดของ รายงานมากกว่างานวิจัย กล่าวคือ เป็นงานวิจัยประเภท รวบรวมข้อมูลมาเรียงร้อยต่อกัน อาทิ ข้อมูลเชิงประวัติ พัฒนาการ มีการบันทึกกระบวนการทำรำทำเต้นและองค์ ประกอบการแสดง จากนั้นจึงสรุปโดยขาดการวิเคราะห์ ประเด็นใหม่ที่นิสิตนักศึกษาเป็นผู้ค้นพบ ซึ่งเมื่อพิจารณา งานวิจัยทั้งฉบับแล้วควรได้คำตอบที่มาจากวิเคราะห์ สังเคราะห์ หรือประเมินคุณค่าของสิ่งที่วิจัย รวมทั้งเสนอ แนะนำมุมมองหรือข้อแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อวงการและ สามารถจุดประกายให้ผู้อื่นนำไปค้นคว้าเป็นงานวิจัยใน ประเด็นที่แตกต่างต่อไปได้

3) บทสรุปไม่ครอบคลุมทุกหัวข้อ/ตัดเนื้อหา บางส่วนมาจากเนื้อหาในบทอื่น

บทสรุปงานวิจัยทางด้านนาฏศิลป์ไทยบาง ฉบับไม่ครอบคลุมเนื้อหางานวิจัยทั้งหมด บางครั้งไม่ปรากฏ แม้กระทั่งชื่องานวิจัย วัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัย ส่วนประเด็นในการวิเคราะห์เป็นการอธิบายแบบรวบรัดตัด ความจนขาดประเด็นที่สำคัญ ในบางกรณี มีการตัดเนื้อหา บางส่วนจากแต่ละบทมาวางต่อเนื่องกันแบบปะติดปะต่อ มิได้เขียนเรียบเรียงใหม่ให้เกิดความกลมกลืนและได้สาระ ทำให้ผู้ที่สนใจค้นคว้าต้องเสียเวลาอ่านงานวิจัยทั้งหมดเพราะ บทสรุปมิได้ให้ประเด็นที่ทำให้เกิดความกระจ่างชัด เป็นต้น

4) สัดส่วนและปริมาณเนื้อหาวิจัยแต่ละบท

โดยปกติ งานวิจัยนาฏศิลป์ไทยระดับ ปริญญาตรีโดยทั่วไปมีเนื้อหาประมาณ 4-5 บท สัดส่วนและ

ปริมาณเนื้อหาวิจัยในแต่ละบทเป็นปัญหาอีกประการหนึ่งของงานวิจัยนาฏศิลป์ไทย แม้จะไม่มีกฎเกณฑ์ที่ตายตัวว่าแต่ละบทควรมีเนื้อหาจำนวนกี่หน้า แต่ควรมีการวางแผนตั้งแต่การวางโครงสร้างเนื้อหาในแต่ละบท เพราะเมื่อลงมือทำวิจัยแล้ว บางครั้งนิสิตนักศึกษามีการเพิ่มเติมเนื้อหาอย่างไม่จำกัด ทำให้เนื้อหาที่สำคัญ เช่น บทวิเคราะห์ปริมาณน้อยมากเมื่อเทียบกับวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง หรือบทนำและบทสรุปที่มีความยาวมากกว่าเนื้อหาในบทอื่นๆ นอกจากนี้งานวิจัยบางฉบับมีการนำข้อมูลแวดล้อมที่ไม่ใช่ประเด็นสำคัญในการวิเคราะห์มาใส่ในภาคผนวกในปริมาณมากกว่าเนื้อหาหลักในฉบับ งานวิจัยจึงเต็มไปด้วยข้อมูลที่ไม่จำเป็นจำนวนมาก และทำให้สัดส่วนงานที่เป็นประเด็นสำคัญถูกลดความสำคัญลงไปอย่างน่าเสียดาย

8. ข้อบกพร่องในการสะกดคำ

การสะกดคำให้ถูกต้องเป็นเรื่องสำคัญอีกประการหนึ่งที่ผู้วิจัยพึงตระหนักถึง ซึ่งมีทั้งศัพท์วิชาการโดยทั่วไปและนาฏศัพท์หรือศัพท์เฉพาะทางซึ่งมีความหมายเป็นที่เข้าใจกันในแวดวงนาฏศิลป์ไทย ผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องศึกษาหลักการสะกดคำให้ถูกต้อง ซึ่งลักษณะของการสะกดคำที่มักเขียนผิดในงานวิจัยนาฏศิลป์ไทยแบ่งออกเป็น 5 ลักษณะดังนี้

1) การสะกดคำเฉพาะ

คำเฉพาะในงานวิจัยนาฏศิลป์ไทยมีอยู่เป็นจำนวนมาก ไม่ว่าจะจัดอยู่ในรูปของชื่อบุคคล ชื่อบุคคล บุคคล ชื่อท่ารำและท่าเต้น นาฏศัพท์ ชื่อบทเพลง ชื่อการแสดง ชื่อตัวละคร ชื่อหน่วยงาน/สถาบัน ฯลฯ ซึ่งชื่อเหล่านี้ล้วนเป็นการเรียกขานให้เป็นที่เข้าใจในแวดวงนาฏศิลป์ไทย ซึ่งผู้วิจัยมักสะกดผิดด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ อาทิ

ชื่อบุคคล สมเด็จพระเจ้าฟ้าฯ กรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ สะกดผิดเป็น สมเด็จพระเจ้าฟ้าฯ กรมพระยานริศรานุวัติวงศ์

ชื่อท่ารำ พิสมัยเรียงหมอน สะกดผิดเป็น พิสมัยเรียงหมอน

ชื่อตัวละคร นางพันธุรัต สะกดผิดเป็น นางพันธุรัตน์ หรือนางพันธุรักษ

ชื่อสถาบัน วิทยาลัยนาฏศิลป์ สะกดผิดเป็น วิทยาลัยนาฏศิลป์ ฯลฯ

2) การสะกดคำทับศัพท์

การสะกดคำทับศัพท์ที่เป็นคำยืมจากภาษา

ต่างประเทศและยังไม่มีคำไทยบัญญัติให้ใช้ นิสิตนักศึกษาจำนวนมากมีความเข้าใจผิดเกี่ยวกับการสะกดคำทับศัพท์ เนื่องจากการออกเสียงด้วยความเคยชินที่ผิดพลาด และไม่ได้เทียบกับตัวสะกดของคำในภาษาต้นฉบับ เช่น ภาษาอังกฤษ อีกทั้งมิได้ตรวจทานกับหลักเกณฑ์ การใช้คำทับศัพท์ของราชบัณฑิตยสถาน อาทิ

กราฟฟิก มักสะกดผิดเป็น กราฟฟิค หรือ กราฟฟิค

คอนเซปต์ มักสะกดผิดเป็น คอนเซ็ปต์

ดิจิทัล มักสะกดผิดเป็น ดิจิตอล

อินเทอร์เน็ต มักสะกดผิดเป็น อินเทอร์เน็ต

บัลเลต์ มักสะกดผิดเป็น บัลเลต์ ฯลฯ

3) การสะกดคำภาษาถิ่น

การสะกดคำภาษาถิ่นที่มีเสียงแตกต่างจากคำในภาษาไทยเป็นปัญหาการสะกดคำอีกประการหนึ่งที่นิสิตนักศึกษามักใช้ผิด โดยมีสาเหตุมาจากความไม่คุ้นเคยของการใช้ภาษาถิ่นอื่น รวมไปถึงการออกเสียงในแต่ละภาษา อาจมีตัวสะกด วรรณยุกต์ที่แตกต่างกัน อาทิ บทร้อง หรือ บทพูดของการแสดงพื้นเมืองท้องถิ่น ต่างๆ ที่นิสิตนักศึกษาต้องใช้ความละเอียดรอบคอบในการสะกดคำมากขึ้น รวมทั้งสระหรือใจความที่ชนท้องถิ่นต้องการจะสื่อสารด้วย

“ทักษะทางภาษามีความจำเป็น โดยเฉพาะสำหรับนักวิจัยเชิงคุณภาพที่เก็บข้อมูลในกลุ่มคนที่พูดภาษาอื่น ต่างจากภาษาของตน แม้ในกลุ่มคนที่พูดภาษาเดียวกับตน แต่ความเข้าใจในสำนวนภาษาตลอดจนการอุปมาอุปไมยที่มีลักษณะเฉพาะของท้องถิ่น ก็ถือว่าเป็นส่วนสำคัญที่นักวิจัยจะต้องเรียนรู้ เพราะจะช่วยให้เข้าใจความหมายและความรู้สึกจริงๆ ของผู้ให้ข้อมูลได้ดีขึ้น” (ชาย โพธิ์ลีตา, 2554 : 324)

4) การสะกดคำราชาศัพท์/ภาษาโบราณผิด

นิสิตนักศึกษาบางส่วนใช้คำราชาศัพท์ไม่ถูกต้อง อาทิ การใช้คำราชาศัพท์ซ้อนกัน เช่น ทรงเสด็จพระราชดำเนิน ทรงทอดพระเนตร ทรงเสวย ซึ่งแท้ที่จริงแล้ว คำว่า เสด็จพระราชดำเนิน ทอดพระเนตร และ เสวย เป็นคำราชาศัพท์อยู่แล้ว จึงไม่ต้องใช้คำว่า ทรง มานำหน้า โดยมีได้ตรวจสอบความถูกต้อง

ในส่วนของการใช้ภาษาโบราณที่มีความแตกต่างจากการสะกดคำในปัจจุบัน อาทิ ไท (ไทย) เปน

(เป็น) ละคอน หรือ ลคร (ละคร) รุกก (ระลึก) ฤา (หรือ) นิสิตนักศึกษานำมาใช้และเปลี่ยนเป็นคำปัจจุบันทั้งๆ ที่อ้างอิงต้นฉบับภาษากำกับไว้ด้วย ซึ่งเป็นการทำให้ผู้อ่านไม่เห็นข้อความต้นฉบับ และในบางกรณีนำคำเก่ามาใช้ในงานปัจจุบันโดยขาดการอธิบายที่มาที่ไป เป็นต้น

5) การสะกดคำผิดอันเนื่องมาจากความเคยชินในการใช้สื่อสังคมออนไลน์

นิสิตนักศึกษาในปัจจุบันใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการติดต่อสื่อสารอยู่เป็นประจำ และการใช้ภาษาในสังคมออนไลน์ได้มีการตรวจสอบในด้านความถูกต้อง จึงเกิดภาษาที่เป็นคำสแลง คำย่อ หรือคำที่ใช้เฉพาะกลุ่มเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ซึ่งการใช้บ่อยครั้งทำให้มีผลกระทบต่อการใช้ภาษาที่เป็นงานวิชาการและวิจัยโดยไม่ระวัง อาทิ วิลัย (วิทยาลัย) โบ (โบราณ) นิดนุง (นิดหนึ่ง) ฯลฯ

แนวทางการแก้ไขปัญหา

ด้านนิสิตนักศึกษา

1. ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ในศาสตร์หลากหลายสาขารอบตัว

ความสำเร็จของงานวิจัยเกิดจากการมีความสามารถที่รอบด้าน ไม่ว่าจะเป็นองค์ความรู้ทางด้านทฤษฎีศิลป์ ระบบความคิดและการดำเนินงานวิจัย การใช้ภาษา การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และความรู้รอบตัวที่ช่วยเสริมให้งานวิจัยมีคุณค่าและสมบูรณ์ ดังนั้น นิสิตนักศึกษาต้องเป็นผู้ที่มีความรอบรู้และรู้ที่เป็นระบบ ต้องค้นคว้า วิเคราะห์และสังเคราะห์งานวิจัยทฤษฎีศิลป์ของผู้อื่น และแสวงหาแนวทางการเขียนวิจัยเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ จนสามารถเป็นตัวอย่างและจุดประกายให้ตนเองได้สร้างงานวิจัยที่มีองค์ความรู้ใหม่ให้เกิดแก่วงวิชาการได้

2. ควรเขียนโครงสร้างงานวิจัยให้ครอบคลุม/เรียงลำดับเนื้อหาการเขียนแบบกรวย

งานวิจัยควรมีการเรียงลำดับเนื้อหาจากกว้างไปแคบ จากบริบทแวดล้อมไปสู่ประเด็นหลักที่จะศึกษาวิเคราะห์ ดังนั้น นิสิตนักศึกษาควรมีการเขียนโครงสร้างงานวิจัยเพื่อให้ทราบทิศทางของงานวิจัยทั้งฉบับก่อน แล้วลงมือเรียงลำดับเนื้อหาในแต่ละส่วนแบบกรวย อาทิ

“เน้นเขียนเป็นความเรียงจากใหญ่ไปย่อย ลักษณะ “กรวย” เช่น ถ้าตามระดับพื้นที่อาจเริ่มจากประเทศ → จังหวัด → เขตพื้นที่ → โรงเรียน →

ห้องเรียน ... อย่าลืมเข้าสู่พื้นที่หน่วยงาน ห้องเรียน หรือบุคคลที่จะทำวิจัย เขียนให้ได้หน้าละ 3-5 ย่อหน้า ย่อหน้าละ 1 ประเด็น” (พิชญ พงศรี, 2552 : 10-11)

3. ควรบันทึกคำที่ใช้บ่อยและติดไว้ในที่สังเกตเห็นชัดเจน

“เนื้อหาภายในรายงานวิจัยทั้งเล่มต้องคงเส้นคงวา สม่ำเสมอทั้งภาษาและตัวเลข เช่น จะใช้คำว่าเพศหญิงก็เพศหญิงตลอดทั้งเล่ม ไม่ควรกลับไปกลับมา ระหว่างเพศหญิง ผู้หญิง สตรี หรือสุภาพสตรี หรือตัวเลขถ้าใช้ทศนิยม 2 ตำแหน่งก็ 2 ตำแหน่งตลอดทั้งเล่ม ยกเว้นว่าเป็นตัวเลขเฉพาะทางที่จำเป็นต้องใช้ต่างกันเท่านั้น หรือถ้ามีเลขหน้าหัวข้อก็ให้หมด ไม่มีก็ไม่มีทั้งหมด หรือในกรณีคำที่เขียนได้ 2 แบบ เช่น สมมติ กับ สมมุติ จะใช้คำใดก็ใช้ให้เหมือนกันตลอดทั้งเล่ม” (พิชญ พงศรี, 2555 : 11)

นิสิตนักศึกษาควรบันทึกคำที่ใช้บ่อยในงานวิจัย อาทิ จะใช้คำว่า โขนตัวละคร ก็บันทึกไว้และติดไว้ในที่สังเกตเห็นได้ชัดเจนในขณะทำวิจัย เพื่อเป็นการเตือนสติตนเองให้ใช้คำอย่างสม่ำเสมอ มิเช่นนั้นอาจหลงลืมเปลี่ยนไปใช้ตัวละคร หรือโขนพระ และต้องหมั่นตรวจทานภาษาเขียนของตนเองทุกครั้ง หลังดำเนินการทำวิจัย หรืออาจใช้วิธีให้บุคคลอื่นช่วยอ่านตรวจทานเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องก่อนเสนองานวิจัยเป็นระยะ

4. ควรฝึกฝนการใช้ภาษาเชิงวิชาการ

ทักษะในการใช้ภาษาเชิงวิชาการสิ่งที่ต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ ซึ่งต้องอาศัยระยะเวลาพอสมควร ในการตั้งหลักการเขียน ดังนั้น นิสิตนักศึกษาควรฝึกฝนการเขียนภาษาเชิงวิชาการอยู่เสมอ โดยเริ่มจากหลักหัวใจ นักปราชญ์ สุ (การฟัง: หมั่นฟังสิ่งที่ครูผู้สอนแนะนำ) จิ (การคิด: คิดก่อนเขียน และคิดตรวจตรวจทานหลังเขียน) ปุ (การถาม: ถามครูผู้สอนหรือผู้รู้ในสิ่งที่สงสัย) และ ลิ (การเขียน: ลงมือเขียนให้เกิดความชำนาญ) นอกจากการเขียนเชิงวิชาการแล้ว นิสิตนักศึกษาควรฝึกฝนการเขียนลักษณะอื่น เพื่อช่วยเสริมทักษะการเขียนของตนเองให้ดีขึ้นด้วย อาทิ เขียนเรียงความ เขียนบทร้อยกรองขนาดสั้น หรือเข้าร่วมฝึกทักษะในโครงการสัมมนาองค์ความรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การพัฒนาทักษะทางการเขียน เป็นต้น

5. ควรมีนิสัยรักการอ่านและศึกษาค้นคว้างานวิจัยของบุคคลอื่น

การอ่านเป็นหนทางสำคัญที่ช่วยพัฒนาคลังคำของนิสิตนักศึกษาให้เพิ่มมากขึ้น อีกทั้งยังได้แนวคิดและวิธีการเขียนจากงานวิจัยของบุคคลอื่นมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับประเด็นที่ตนเองจะทำวิจัย การอ่านจะช่วยสร้างหัวข้อวิจัยและประเด็นในการทำวิจัย ช่วยเพิ่มถ้อยคำและการใช้ภาษาให้แตกฉาน ช่วยให้ทราบถึงสิ่งที่บุคคลอื่นวิจัยไว้แล้ว และบ่งบอกถึงสิ่งที่ยังขาดแคลนหรือควรนำมาต่อยอดให้เกิดองค์ความรู้ใหม่อีกด้วย

6. พึงระลึกถึงข้อค้นพบใหม่อยู่เสมอ

นิสิตนักศึกษาพึงแสวงหาองค์ความรู้ใหม่อยู่เสมอ ซึ่งต้องอาศัยความมานะพยายามในการคิดวิเคราะห์ให้เกิดสิ่งใหม่ให้แก่งานวิจัยของตน และพึงระลึกเสมอว่างานวิจัยไม่จำเป็นต้องหาข้อมูลจากคนอื่นจำนวนมากแต่หาองค์ความรู้ที่คิดค้นเองไม่ได้เลย งานลักษณะนี้เป็นเพียงรายงานเล่มหนาและไม่ได้รับการยอมรับว่าเป็นงานวิจัย ซึ่งกระบวนการวิจัยจะนำไปสู่ข้อค้นพบใหม่ได้หากนิสิตนักศึกษามีความวิริยะอุตสาหะและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

7. ควรอิงหลักการเขียน การสะกดคำ และการเรียงลำดับตัวอักษรตามแบบราชบัณฑิตยสถาน

ราชบัณฑิตยสถานเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่กำกับดูแลการใช้ภาษาให้ถูกต้องในเชิงวิชาการ นิสิตนักศึกษาควรหมั่นค้นคว้าและตรวจทานการเขียน การสะกดคำ และการเรียงลำดับตัวอักษร (ในบรรณานุกรม หรือ รายการอ้างอิง) ตามหลักเกณฑ์ของราชบัณฑิตยสถาน และควรค้นคว้าจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานที่มี การพัฒนาเนื้อหาให้ทันสมัยอยู่เสมอ ซึ่งสามารถหาซื้อเป็นสมบัติของตนเอง ค้นคว้าจากห้องสมุด หรือเว็บไซต์ <http://www.royin.go.th/dictionary/> สำหรับภาษาถิ่น ภาษาต่างประเทศ หรือ คำศัพท์เฉพาะด้าน ควรศึกษาจากพจนานุกรมศัพท์เฉพาะ หรือสอบถามจากผู้รู้ที่มีความเชี่ยวชาญในภาษานั้นๆ

8. ควรยึดผู้อ่านเป็นหลัก

“ในการทำวิจัยนั้น สุดท้ายแล้วสิ่งที่สำคัญที่สุดคือการเขียนหรือการนำเสนอให้ผู้อ่านเข้าใจได้หรือไม่ ซึ่งหากข้อมูลที่ค้นคว้านั้นไม่สามารถเรียงร้อยกลั่นกรองออกมาเป็นงานเขียนได้ก็ไม่ได้เกิดประสิทธิผล” (สุภาวดี โพธิเวชกุล, 2560: สัมภาษณ์)

“ต้องยึดว่าจะเขียนให้ใครอ่าน มิใช่เขียนให้ตนเองอ่าน การเขียนให้คนอื่นจะต้องพยายามอธิบาย บรรยายด้วยภาษาที่ง่ายๆ และให้มีเนื้อหาอย่างเพียงพอเหมาะสมกับคนที่ต้องการให้อ่าน ถ้าให้คนทั่วไปอ่าน การเขียนต้องกระตุนเสริมแรงจิตใจให้อยากอ่าน ใช้คำศัพท์ทั่วๆ ไป และใช้ลีลาการเขียนที่ดึงดูดความสนใจ แต่ต้องไม่มีรายละเอียดมากนัก ถ้าเขียนให้ผู้รู้ นักวิชาการอ่าน การเขียนต้องเน้นที่วิธีการหรือกระบวนการ ไม่จำเป็นต้องให้ข้อมูลพื้นฐานหรือรายละเอียดมากนัก ถ้าเป็นผู้บริหาร การเขียนต้องใช้ภาษาอย่างตรงไปตรงมา ชี้ให้เห็นประโยชน์ที่จะได้รับและให้ข้อมูลเชิงเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจ ไม่ต้องอธิบายรายละเอียดอย่างยืดยาว แต่ถ้าเป็นผู้ใช้ผลงาน การเขียนต้องอธิบายขั้นตอนและวิธีการทำวิจัยให้ละเอียดมากพอที่จะนำไปปฏิบัติตามได้” (บุญธรรม กิจปริดาภิธูธิ, 2554 : 457)

การเขียนงานวิจัยนาฏศิลป์ไทยต้องสามารถอธิบายที่มา หลักการและรายละเอียดของประเด็นหลักที่จะทำการศึกษาได้ในภาษาวิชาการที่ช่วยให้ผู้อ่านมองเห็นภาพและติดตามเนื้อหาได้อย่างต่อเนื่องและราบรื่น นิสิตนักศึกษาพึงตระหนักอยู่เสมอว่า ผู้อ่านไม่ได้ลงมือค้นคว้าด้วยตนเอง วิธีการเขียนงานวิจัยที่เป็นระบบเท่านั้นที่จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาสาระจากกระบวนการวิจัยทั้งหมดที่ผ่านมาของผู้วิจัย และสามารถนำผลการอ่านนั้นไปใช้ประโยชน์ต่อไปได้

9. ควรตรวจทานงานวิจัยหลังการเขียนเป็นระยะ

การตรวจทานงานวิจัยเป็นระยะจะช่วยให้ นิสิตนักศึกษาทำงานวิจัยอย่างมีทิศทาง เมื่อพบข้อบกพร่องก็สามารถแก้ไขได้ทันท่วงที และช่วยให้เกิดความระมัดระวังในการดำเนินงานวิจัยในระยะต่อไปด้วย ควรมีการตรวจสอบเนื้อหางานวิจัยอย่างน้อย 1 ครั้งต่อเนื้อหา 1 บท เมื่อพบข้อบกพร่องให้รีบแก้ไขทันที และบันทึกงานที่แก้ไขแยกจากไฟล์งานต้นฉบับ พร้อมทั้งสำรองไฟล์งานวิจัยไว้เพื่อป้องกันความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นได้

ด้านผู้สอน

1. ควรปรับพื้นฐานการใช้ภาษาและสร้างระบบความคิดอย่างเป็นขั้นตอนแก่นิสิตนักศึกษา

“ในฐานะผู้สอนมีวิธีการปรับระบบความคิดให้แก่ นิสิตโดยให้นักศึกษาพิจารณาคำในวัตถุประสงค์ว่า มีคำสำคัญอะไรบ้าง แล้วนำคำสำคัญนั้นมาถ่ายทอด ในข้อมูลที่จะเขียนลงในบทที่ 2 นักศึกษาพอทำได้บ้างแต่ไม่สามารถลงรายละเอียดได้มาก ในช่วงแรก นักศึกษาจะใช้วิธีตัดแปะลงมาก่อน แล้วผู้สอนค่อย ช่วยจัดระบบความคิดให้นักศึกษาอีกชั้นหนึ่ง เช่น ผู้ สอนจะถามนักศึกษาว่า ย่อหน้าที่ 1 และย่อหน้าที่ 2 อ้างอิงมาใช้หรือไม่ และแนะนำให้นักศึกษาเขียน ระหว่างย่อหน้าที่ 1 และ 2 ให้เชื่อมโยงกันโดยใช้ ความคิดของนักศึกษาเอง เป็นต้น

ด้านการใช้ภาษา ในช่วงแรกนักศึกษาจะ คัดลอกภาษาจากแหล่งอื่นมาโดยที่ตนเองไม่เข้าใจความหมาย ของคำนั้นๆ ผู้สอนแก้ไขโดยให้นักศึกษาเขียนด้วยภาษาพูด หรือภาษาที่ตนเองเข้าใจก่อนแล้วจึงค่อยปรับภาษาให้ นักศึกษาอีกชั้นหนึ่งพร้อมทั้งอธิบายให้นักศึกษาเข้าใจด้วย การเขียนวิจัยโดยใช้ภาษาวิชาการสำหรับนักศึกษาปริญญา ตรีซึ่งเป็นการทำวิจัยในเบื้องต้นนั้นมีความยากลำบาก และ ต้องใช้เวลาในการขัดเกลาให้ดีขึ้น” (ปิยวดี มากพา, 2560: สัมภาษณ์)

อาจารย์ผู้สอนควรอธิบายหลักการทำงานวิจัย นานุกรณศิลป์ไทยให้นิสิตนักศึกษามองเห็นโครงสร้างและ กระบวนการทำวิจัยอย่างถูกต้อง ชี้ให้เห็นถึงวิธีการค้นคว้า และการเรียบเรียงให้เป็นงานวิจัยของตนเอง ควรปรับพื้นฐานการใช้ภาษาด้วยวิธีการอ่านตรวจทานและชี้ให้เห็นข้อ บกพร่องพร้อมอธิบายให้นิสิตนักศึกษาเข้าใจ ซึ่งต้องอาศัย การตรวจงานทีละย่อและพิจารณาผลงานทีละชิ้นโดยใช้ เวลาพอสมควร พร้อมทั้งสนับสนุนและให้กำลังใจนิสิต นักศึกษาให้พัฒนาคุณภาพผลงานให้ได้ระดับมาตรฐาน วิชาการ

2. ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ ทันสมัย และเปิดกว้าง ทางวิชาการ

อาจารย์ผู้สอนวิจัยควรเป็นผู้ที่มีความรู้ แสงสว่างองค์ความรู้ใหม่อยู่เสมอ พร้อมทั้งมีความทันสมัยใน การค้นคว้าหาความรู้มาถ่ายทอดแก่นิสิตนักศึกษา เพื่อให้รู้ เท่าทันเหตุการณ์และรู้เท่าทันนิสิตนักศึกษาในโลกยุค ออนไลน์ รวมทั้งต้องเป็นผู้ที่มีใจกว้าง ให้ออกาสสนับสนุนให้ นิสิตนักศึกษาทำงานวิจัยอย่างมีอิสระ และไม่ยึดติดกับ

บุคคล กลุ่มบุคคล หรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งจนมาปิด กั้นความคิดของนิสิตนักศึกษา โดยให้ความสำคัญกับ ประโยชน์ทางวิชาการเป็นสำคัญ

ด้านระบบการศึกษาของไทย

ระบบการศึกษาของไทยควรมีการพัฒนาทักษะ แห่งอนาคตใหม่ การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21 ดังนี้

1. รายวิชาพื้นฐานและทักษะพื้นฐานที่เป็นแก่น สารสำคัญในศตวรรษที่ 21 (Core subjects and 21st Century Theme)

1.1 รายวิชาพื้นฐานสำหรับการจัดการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 วิชาภาษาอังกฤษ วิชาภาษาอื่นๆ ในโลก ศิลปศาสตร์

1.2 ทักษะพื้นฐานที่เป็นแก่นสารสำคัญใน ศตวรรษที่ 21 ทักษะการรู้เท่าทันในด้านเศรษฐกิจ การเงิน ธุรกิจและการจัดการ

2. ทักษะทางการเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and Innovation Skill)

2.1 ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม คือ การ คิดอย่างสร้างสรรค์ การทำงานกับบุคคลอื่นอย่างสร้างสรรค์

2.2 ทักษะการคิดวิจารณ์ญาณและทักษะการ แก้ปัญหา คือ การคิดอย่างเป็นระบบ การแก้ปัญหา

2.3 ทักษะการสื่อสารและการร่วมมือ คือ การ สื่อสารได้อย่างชัดเจน การให้ความร่วมมือ

3. ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี (Information, Media and Technology Skills)

3.1 ทักษะการรู้สารสนเทศ คือการเข้าถึงและ ประเมินสารสนเทศ

3.2 ทักษะการรู้เท่าทันสื่อ คือ การสร้างสรรค์สื่อ

3.3 ทักษะการรู้เทคโนโลยีสื่อสารสารสนเทศ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ปิยวดี มากพา, 2559 : 70)

ระบบการศึกษาของไทยควรมีการปลูกฝังให้ เยาวชนมีนิสัยรักการอ่านและการเขียนตั้งแต่วัยเยาว์ เพราะ การศึกษาในระดับพื้นฐานที่มั่นคงจะช่วยพัฒนาระบบความ คิดและการใช้ภาษาให้แตกฉาน อาทิ ปลูกฝังให้ทุกรายวิชา มีการค้นคว้าด้านการอ่าน และให้นักเรียนฝึกเขียน มีการ ออกข้อสอบแบบอัตนัยเพื่อเพิ่มพูนทักษะการใช้ความคิด และภาษา มีโครงการที่สนับสนุนทักษะการใช้ความคิดและ ภาษาและเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าร่วมอย่างทั่วถึง เมื่อก้าว

เข้าสู่ระดับปริญญาตรี รายวิชาต่างๆ ควรมีการฝึกทักษะการคิดและการเขียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อปูพื้นฐานไปสู่การเป็นนักวิจัยที่เข้มแข็ง และผลักดันให้เกิดการทำวิจัยที่ตอบสนองความต้องการของวงวิชาการนาฏศิลป์ไทย สังคม และอำนวยความสะดวกให้แก่ประเทศชาติสืบไป

สรุปและอภิปรายผล

ปัญหาด้านระบบความคิดและการใช้ภาษาเป็นปัญหาที่พบมากที่สุดในกระบวนการทำวิทยานาฏศิลป์ไทยของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งผู้วิจัยได้อาศัยระเบียบวิธีวิจัยทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Method) โดย ชาร์ล ดาร์วิน (Charles Darwin) มาใช้ในการวิเคราะห์ปัญหาด้านระบบความคิดและการใช้ภาษาของการวิจัยครั้งนี้โดยมีการตั้งสมมติฐานที่มาและลักษณะของปัญหา การอุปมาเพื่อศึกษาหาข้อเท็จจริงย่อยๆ จากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อทดสอบยืนยันสมมติฐานที่ตั้งไว้ และให้ได้มาซึ่งข้อสรุปที่เป็นองค์ความรู้ใหม่ (บุญธรรม กิจปริดาภิรุต, 2554 : 10-11) จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างจาก 5 สถาบันที่เปิดการเรียนการสอนด้านนาฏศิลป์ไทยพบว่า ปัญหาด้านระบบความคิดและการใช้ภาษาแบ่งออกเป็น 8 ลักษณะใหญ่ ได้แก่ ความรอบรู้และไฝรู้ของผู้วิจัย ความสามารถในการเชื่อมโยงข้อมูลเข้าด้วยกัน ความไม่สม่ำเสมอของการใช้ภาษา การใช้ภาษาพูดในการวิจัยการลำดับข้อมูลไม่ต่อเนื่อง วกวนและซ้ำซ้อน ข้อจำกัดด้านคลังคำของผู้วิจัย ความละเอียดในการอธิบายความไม่เพียงพอ และข้อบกพร่องในการสะกดคำ ซึ่งปัญหาเหล่านี้สามารถแก้ไขได้โดยอาศัยความร่วมมือของนิสิตนักศึกษาในการเป็นผู้ที่มีความไฝรู้ ฝึกฝนทักษะการคิดที่เป็นระบบและการใช้ภาษาเชิงวิชาการ ยึดหลักการเขียนการสะกดคำ การเรียงลำดับจากหลักเกณฑ์ของราชบัณฑิตยสถาน มีความละเอียดรอบคอบในการเขียนและตรวจสอบงานวิจัยอยู่เสมอ ในด้านผู้สอนควรอธิบาย

เอกสารอ้างอิง

- กษกร ชิตท้วม. อาจารย์ประจำสาขาวิชานาฏศิลป์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2560.
- ชาย โพธิ์สิตา. (2554). **ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ**. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง.
- บุญธรรม กิจปริดาภิรุต. (2554). **ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์**. กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.
- ปิยวดี มากพา, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รองคณบดีฝ่ายบริหารงานวิจัยและบริการวิชาการแก่สังคม คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2560.

โครงสร้าง วิธีการค้นคว้า วิธีคิดและเขียนงานวิจัย ปรับพื้นฐานการใช้ความคิดและภาษาเป็นรายบุคคล อธิบายและชี้ให้เห็นถึงข้อบกพร่องของงานวิจัยและเป็นผู้ที่ทันสมัยและเปิดกว้างทางวิชาการ ส่วนด้านระบบการศึกษาไทยนับตั้งแต่การศึกษาขั้นพื้นฐานควรปลูกฝังให้เยาวชนไทยเป็นผู้ที่รักการอ่าน ใส่ใจการคิด และฝึกฝนการเขียนอยู่เสมอ เมื่อทุกฝ่ายให้ความร่วมมือกันพัฒนาในทุกด้าน ปัญหาด้านระบบความคิดและการใช้ภาษาก็จะลดน้อยลงในที่สุด

นอกจากนิสิตนักศึกษาในด้านนาฏศิลป์ไทยแล้ว แนวทางการแก้ไขปัญหาระบบความคิดและการใช้ภาษานี้ยังสามารถปรับใช้ได้กับนิสิตนักศึกษาไทยในสาขาวิชาอื่นๆ ซึ่งผู้สอนควรพิจารณานำไปใช้ให้เหมาะสมกับศาสตร์ของแต่ละสาขาวิชา เพื่อให้องค์ความรู้ด้านการวิจัยของไทยมีความเข้มแข็งและใช้ประโยชน์ได้จริง ซึ่งจะช่วยให้ประเทศไทยมีความเข้มแข็งและมีมาตรฐานวิชาการที่ก้าวเข้าสู่ระดับสากลได้อย่างเต็มภาคภูมิ

ข้อเสนอแนะ

ประเด็นระบบความคิดและการใช้ภาษาของผู้วิจัยระดับปริญญาตรีในสาขาวิชานาฏศิลป์ไทยเป็นเพียงหนึ่งในปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการวิจัยทางด้านนาฏศิลป์ ซึ่งรอการค้นคว้า วิเคราะห์และแก้ไขปัญหากจากกระบวนการวิจัยให้มีความเป็นมาตรฐาน ในระดับอาจารย์ผู้สอน และนักวิชาการวิจัยทางด้านนาฏศิลป์ไทยควรมีการสร้างเครือข่ายระหว่างสถาบันการศึกษาเพื่อร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา เพื่อแสวงหาแนวทางแก้ไขปัญหากการวิจัยให้เหมาะสมและสอดคล้องกับธรรมชาติของนิสิตนักศึกษาในแต่ละท้องถิ่น และมุ่งพัฒนางานวิจัยนาฏศิลป์ไทยให้ตอบโจทย์ความต้องการของสังคม ซึ่งจะช่วยให้ศาสตร์ทางด้านนาฏศิลป์ไทยมีความเข้มแข็ง ช่วยพัฒนาสังคมและประเทศชาติ และเป็นแหล่งการศึกษาทางด้านศิลปะระดับชาติอย่างยั่งยืน

ปิยวดี มากพา, (2560). การพัฒนาต้นแบบคุณลักษณะนักจัดการธุรกิจการแสดงที่พึงประสงค์. **วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ**. ปีที่ 18 ฉบับที่ 1 (35) กรกฎาคม-ธันวาคม 2559. สืบค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2560. จาก <https://www.tci-thaijo.org/index.php/jica/article/view/80855/64373>

พิชญ์ พงศ์ศรี. (2555). **การเขียนรายงานวิจัยและวิทยานิพนธ์**. กรุงเทพฯ: บริษัทด้านสุขภาพการพิมพ์ จำกัด.

พิชญ์ พงศ์ศรี. (2552). **108 ข้อบกพร่อง: แนวทางปรับปรุงการเขียนรายงานวิจัยและวิทยานิพนธ์**. กรุงเทพฯ: บริษัทรุ่งเพชรการพิมพ์ จำกัด.

สุภาวดี โพธิเวชกุล, รองศาสตราจารย์. อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปะการแสดง คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2560.

สุรพล วิรุฬห์รักษ์, ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. ราชบัณฑิต สำนักศิลปกรรม. สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2560.

